

Slovenija izhaja vsaki teden dvakrat, in sicer vsaki terek in petek. Cenaza celo leto po pošti je 4 gold. 40 kr., za pol leta 2 gl. 20 kr., za eno kvatre 1 gl. 10 kr. Ako se pa iz založnice v Ljubljani na bregu hiš. št. 190 jemlje, se plača za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za eno kvatre 1. gl. Za celoletno pošiljanje na dom v Ljubljani se odrajuje se pol gold.

Slovenija.

V torek 19. Svečana 1850.

Austrijsko cesarstvo.

Od Ljubljani 10. Svečana. Dopis od Savine v „Zgodnji Danici“, desiravno je bil nekako na oestro natakujen, nas je močno razveselil; saj enkrat vemo, da se v šolskih rečeh nekaj dela. Naj ne zameri, ne Gospod K—, ne naš episkopat, če včasih kdo kako besedo preveč reče: sej pri vednem molčanju nihče ne ve kaj soditi. Od vsacega episkopata, nemškega, francoskega, italijanskega, celo ameriškega pred zvemo, kaj da je v svojih zborih sklenul, kakor pa od avstrijskega. Prepričani smo, da mora svoje posebne uzroke molčanja imeti; sej pa tudi nihče ne tirja precej polnega razodenja, temuč saj nekoliko razjasnjenja; sej se to smo komej zvedili, da se nekaj škofov z ministri na Dunaji zastran cerkvenih reči pomenkva, in da do Božičnih dnj še ni bilo vse izdelano. — Pa te na stran, povzamimo zgorej imenovano reč. Polno upanja imamo, da bodo bukve slovenske ljudske šole prav in dobro napravljene, ker so skušenemu šolskemu možu, kteri je od vsih časten, in ima tudi kaj oblasti v rokah, v oskerbljenje izročene, menimo namreč visokovrednega Lavantinskega škofa Gospoda Martina Antona Slomškega. Upamo, da bomo po tem Slovenci saj v šolskem soedinjeni, ker v političkem nismo — v cerkvenem nismo menda toliko razdeljeni, sej smo v eni veri, dasiravno pod več škofmi živimo. Ni nam posebej treba razkazovati, kaj in koliko in kako da mora v šolskih bukvah pisano biti; visokovredni viši pastir sam leto brez nas bolje ve. Pa to upanje smemo izreči, da bomo po tem tudi edin šolski katehizem za naše šole dobili, kteri bo tudi potrebam in umnosti mladeža in ljudstva bolj primerjen, kakor dozdani; dozdaj je bilo čudno, skoraj da nismo toliko raznih katehizmov imeli, kolikor katehetov. Gotovo so se škofje zastran katehizma na Dunaji kaj pomenkvali. Pa tudi zastran višjih bogoslovskih šol eno upanje smemo izreči. To ni misliti, da bi se iz njih vsa latinščina kterikrat izvergla, dokler ostane latinska liturgija — in ta bo tudi pred ko ne skozi ostala. To pa mislimo vonder, da ne bilo bi napak, ako bogoslovski učenički večkrat kako besedo pristavijo, kako da bi se to in uno po domače, po slovensko dalo povedati; učenik pastirstva ni vstanu vsih bogoslovskih predmetov pretolmačiti, duhovni se morajo v svoji službi potem sami pomagati, kakor vedo in znajo, bodi si že dobro ali ne.

Ker smo že nekaj omenili od del našega episkopata, naj nam bo pripušeno še eno izreči, namreč zastran dohodkov naše posebno nižje duhovšine. Do 1848ga leta je imela duhovšina v naših stranah po velikosti zlo razne dohodke; tukej čez mero obilne, tamkej čez mero picle. Tudi kolikor so soseske svoji duhovšini pripomoči dolžne, ni bilo nobene enake razmere; tukej so mogli ljudje svoji domači duhovšini in še duhovšini stare fare bero dajati, druge so imeli le eno bero; tukej so dajali kmetje, hišniki in gostači, drugej samo kmetje,

dasiravno oni niso sami duhovske pomoči potrebovali; v mestnih srenjah je duhovšina malokje kake stanovitne pripomočke od farmanov imela. Leto 1848 je v teh rečeh nekaj prekucnulo in zravnalo, pa večidel le tako, da je vse na piclo djalo. Ne samo desetine, temuč tudi bero je ljudstvo semtertje duhovšine posebno duhovšine starih far odreklo. V teh okolinah je bilo pač potreba tudi od zgorej kakoršne moralne pripomoči. Vemo, da se čudne zmede kdaj napletene in zdaj še bolj zahomatane ne dajo s trenutkom poravnati. Škofje so se gotovo tudi zastran prihodkov duhovšine kaj pogovorili; pa v svojem oglasu na vernike niso od tega nič omenili, tudi nič ne opominjali zastran navadnih davšin do duhovšine, dasiravno je bilo več besedi od reči, ktere večjega dela našega ljudstva niso zadele, še mu umevne niso bile. Pa tudi pred shodom tistega zbora se je kak pastirsk list do ljudstva zlo pogršel, kteri bi bil s prijazno, pomirivno in pokrepčavno besedo saj nižjemu ljudstvu kako podslombo dal; posamezni duhovni pastirji so se sami bojevali kakor zgubljene straže (verlorne Posten). Naj nam na zameri kdo besede bolj naravnost izrečene; sej ravno zato želimo nekoliko razjasnjenja od zgorej, da bomo z trdnim zaupanjem reči mogli: „Naš episkopat zares dela;“ tako bomo tudi nasprotnikom usta zamašili.

D. o. F. K nekemu blagorodnemu gospodu pridejo pretečeni predpust ženitvanjsko pismo delat. Gospod, plemenitnega serca, prec pripravljen jih pobara, v kterem jeziku bi jim ljubše bilo, v nemškem ali v krajnskem. Odgovoré mu, da v krajnskem. — Pismo narejeno nesejo potem k dotični gosposki pa — poslušajte — pismo ni bilo vzeto, ampak zavverjeno z opombo: Bey uns ist die Amtssprache deutsch. —

Kdo zamore reči, da tako ravnanje ni popolnoma protivstavno? Torej ljubi uradniki! dovolite mi tukaj, da vas nekaj pobaram. Koliko časa bo vendar Amtssprache še deutsch, in kaj pomeni peti paragraf v deržavni, tretji pak v naši deželni vstavbi, ki tako jasno od narodske ravnopravnosti govoreta, da mora človek res gluh biti, ki tega ne sliši. Ako ravnopravnosti ne umete, pogledjte druge vrade, ki dopise v narodnem jeziku prejemajo, pogledjte visoko ministerstvo, ktero nam z lepim zgledom svetí. Res čudno je, da vi slovenskega jezika le viditi ne morete, in mu z vso močjo pisarnična vrata tiščite. Da bi vi vse v domačem jeziku vradovali, za zdaj nihče ne tirja, da pa slovenskih pisem ne prejimate, je pa vendar neizrečena krivica. Ali pa morebiti slovenskega jezika ne znaste dovolj, ako ravno bi ga mogli. Iz tega in iz družih vzrokov bi vam skorej verjel, da ne umete le ne tega jezika ali idioma, v kterem „Slovenija“ piše, ampak da vaša znanost v slovenščini ne seže više, kot tistih póslov v Ljubljani, kteri se po navadi grisajo. — Vradnika imenitna naloga med drugim je zaupnost podložnih do vlade obujati in širiti. Kaj pa vi mi-

slite ki kmetam, kateri se večidel zavedó, slovensko pismo renčaje s sirovim odgovorom nazaj veržete? Lepa mi zaupnost iz tega, katero vi namesti jo podpirati, tako smelo in prederzno podpirate, in podkopujete! Za zdaj dovolj *).

Ljubljana 18. Svečana. Oznanilo g. Kordeža zastran osnove slovenskega narodnega glediša je gotovo v vsakem rodoljubu željo obudilo, da bi se pri nas za naprej to važno sredstvo, narod in njegove šege, slovstvo in jezik omikati, bolj cenilo kakor dozdaj. Tudi slovensko društvo se je od več strani prašalo, ali in kako se pri tej reči vdeležiti misli. Scer je slovensko društvo že od svojega začetka več iger na ljubljanskem gledišu davši pokazalo, koliko mu je narodno gledišo na sercu, vendar sedajne okoljsine tirjajo, da bi v tem oziru svojo delavnost pomnožilo. Toraj so se 17. t. m. v Ljubljani stanovajoči udje društva snidili. Enoglasno se je reklo, da je dolžnost društva, se za osnovo slovenskega narodnega glediša na vso moč poganjati. Zvoljen je bil poseben odbor za to reč, obstoječ iz gg. Ambrož, Dr. Ahačič, Dežman, ki ima v kratkem svoje to reč zadevajoče predloge in svete društvu na znanje dati, čez ktere bo ono poznej svoje sklepe razodelo. Vsi pričujoči so bili prepričani, da se taki osnovi pač veliki zaderski zoperstavljajo, pa da se vendar dajo pomagati, in da se ne smemo praznim sanjarijam udati, temuč da moramo okoljsine slovenskih dežel na tanjko pretehtati, in se po izgledu drugih narodov v enacij zadevah ravnati, in gotovo zamoremo potem od rodoljubja Slovincov pričakovati, da bo osnova slovenskega domačega glediša resnica postala.

Ljubljana. V Gracarci se je že spet E. oglašil. Hudo nam zabavlja. Vse mu na Slovenskem preseda, samo, čujte vonder, slovenski kruh pa vonder rad je!!

Celjovec. V Celjovcu komisija za odvezo zemljiš že vse nemško-slovensko tiska. To bi se gotovo ne bilo zgodilo, ako bi se ne bil verli rodoljub g. Einšpieler zato potegnul, in ako bi ne bilo ministerstvo tega ukazalo. Gorje nam, ako bi bilo ministerstvo našim pravicam tako sovražno, kakor je mnogo vradnikov, kateri družega ne mislijo, kakor kako bi Slovence v kozji rog vgnali. Zaupamo, da bo svobodomiselno ministerstvo počasi vsim napakam v okom prišlo in nje stvarnike zavernulo. —

Terst. Daljnopisno naznanilo iz Tersta na Dunaj naznani, da Angleži vedno bolj oestro z gerškimi barkami ravnajo. Angleško brodovje stoji pred Salamino, francosko pa pred Metelino.

* Vsi vojaški brodovi v Terstu so dobili povelje se v Polo podati.

Horvaška. Namest „Slavenskega Juga“ smo dobili sledeče

Naznanilo.

Včeraj sta nam g. kapitan in jeden zagrebski senator ustno povedala, da imata nam po povelju

*) Ker so nekteri tako kratkovidljivi in neverjetni Tomazi, toraj jih moramo opomniti, da je to, kar so zgorej pripoveduje dokaz, da nam nekteri nižjih vradnikov pravice kratijo. Kdor pa hoče še več dokazov, naj bere zadnje „Novice“ in poprejšne liste Slovenije; ako ni slep in pri zdravi pameti še mnogo jih bo najdel. To pa zatorej opomnemo, ker se je nam očitalo, da smo obrekovavci in Bog ve kaj vse, ker smo se kaj takega izustiti prederznuli. Vr.

sv. bana Jelačića naznaniti, da Slavenski Jug ne sme več izhajati, ter je bil koj včerajšni broj konfisciran. —

Mi hočemo potrebno storiti, da se ta zabramba vzdigne; ako bi pa kdo gg. naročnikov ne hotel čakati, naj nam to v pismu naznani, in mi mu bomo predplačo povernuli.

V Zagrebu 13. februarja 1850.

Izdajatelj Slavenskega Juga.

* Pripoveduje se, da je sedajni zagrebski general, grof Denkstein zvoljen za civilnega in vojaškega poglavarja v Dalmaciji.

* Pavel Stooš je v Zagrebu pesen na svitlo dal, ki dela bana Jelačića prepeva pod naslovom: „Soko Hrvatski i Slavska Mati“.

Serbska. „Serbske novine“ pripovedujejo, da je pretečeni mesec okrog 15 volkov iz avstrijskega čez Savo prišlo, kjer so po vaseh okrog 150 ovec stergali. Da bi bili te neprijazne goste odvernuli, so prebivavci pod vodjem Demetra Nikolića šli jih lovit. Pa volkovi so se spet na avstrijsko vernuli.

* Novisad, ki je že v madjarski vojski toliko terpel, je zdaj se povodenj zadela.

* Iz Bečkereta se Serbskim novinam piše, da se general Majerhoffer vsak dan tam pričakuje. Ko se bode vravnava v Bački ustanovila, se bo pričela v torontalskem okrožju. Poslanec iz Bečkereta je general Majerhoffer zagotovil, da se bodo v vojvodini, kjer sami Serbi prebivajo, le Serbi za vradnike postavili, v drugih krajih se bodo pa Nemci in Serbi, ki nemški razumijo, postavili.

Česka. Časopis „Presse“ je v Pragi in povsod na Českem, kjer vojaštvo vlada, pripovedan bil.

* Na Českem je skorej pri vsih 22 gimnazijih v zadnjih dveh letih sedma in osma šola ustanovljena bila. Le na štirih v zahodnih krajih ležečih gimnazijih ni bil česki jezik redni predmet, drugod pa povsod; v nekterih krajih se tudi drugi predmeti v českem jeziku prednašajo, da bi se kmalo vsi v českem, pri nas pa v slovenskem jeziku prednašali, ker zdrava pamet nam pravi, da to enakopravnost tirja.

* Cesar Ferdinand je sklenul cel čas svojega življenja v Pragi ostati.

* Časopis „Union“ naznani čudno novico, da je knez Metternich na svojo grajsino Platz na Česko pisal, da hoče konec mesca marca na Česko priti.

* V Pragi se vedno nova društva ustanovljujejo. Ne davno, kar se je numizmatičsko društvo začelo. —

* Doverseni učenci zdravništva, ki ne morejo potrebne plače odrajtati, da bi doktorji postali, dobe ti denar iz vojaške denarnice, ako se zavežejo šest let pri vojaštvu zdravniki ostati.

Galicija. V Galiciji bo v nekterih dneh nov časopis v rusinskem jeziku izhajati začel.

* Politiška vravnava se bo kmalo naznanila. Galicija bo v tri dele razpadla, v Lvovski, Tarnovski in Krakavski del.

* „Zorja Galicka“ poda dopis Rusinov Stanislavskega okrožja, na rusinski glavni zbor, kterega tukaj okrajšanega podamo:

Kdor je izhodno Galicijo pred dvema letama zapustil, bi zdaj, ako bi se vernul, začudjen rekel: Tu je božja roka vladala. Ker takrat so bili Rusini od neke ohole stranke zaničevani, pozabljeni, zaverženi, zdaj pa so svobodni državljanji, ki vži-

vajo svoje prirojene pravice; rusinska narodnost je enakopravna z vsimi drugimi; rusinski jezik je v nižje in višje šole vpeljan. Vsemu temu se moramo toliko bolj čuditi, ker rusinski narod nima plemstva, ne mnogo učenih mož, ker se je bilo toraj bati, da ga bodo sovražniki zapeljali in mu pravice kratili. Rusinski narod se je zbudil iz spanja, in se na pravo pot obernal, od krivih prorokov pa se ni dal zapeljati.

Rusinski moži so se dvignuli, so se za narod potegnuli, in narod se jim je s cele duše vdal, in oni so bili njegovi voditelji v viharnej dobi.

Med temi moži se je visokočastiti gospod Kuciemski, ker se je neprechoma za blagor naroda trudil, večno zahvalo Rusinov zaslužil. Večkrat je pred visoki prestol prišel in želje svojih rojakov carju razodel; tako, da večidel, kar so Rusini zadobili, se morajo njemu zahvaliti. Pa njemu ne leži le politiško stanje Rusinov na sercu, on se tudi vedno trudi ljudstvo omikati. On je bil ustanovitelj galicko ruske matice. Vedno slavo in čast temu blagemu možu!

Rusinski glavni odbor je dal odgovor, kterega tudi okrajšega podamo:

Stanje, kterega se zdaj veseliti moramo, komu drugemu se imamo zavolj tega zahvaliti kakor avstrijske vladni? Kako osodo smo imeli od sovražnikov pričakovati, ki so terdili, da nimamo ne življenja ne imena? Torej hočemo zvesti ostati, kakor smo bili do zdaj, avstrijske vladni.

Bratje! naše stanje, naš blagor je z avstrijsko vlado vozko zvezan! To nas opominja k udanosti in zvestobi do avstrijske vlade. Akoravno z velikim veseljem zaslišimo, da zasluge našega visokočestnega voditelja hvaležno spoznate, se vonder ne moramo zderžati, da bi tudi drugih mož ne opomnili, ki so svetu le malo poznani, in vonder za blagor naroda marljivo se trudili, kterim tudi zahvala in čast gre.

Austrijska. Dunaj. Odbor slovanskega bala je 700 goldinarjev čistega dohodka kaj dobro obernul. Dnarje je namreč takole razdelil: Vojskovodjam Weldnu, Jelačiću, Radeckymu in Haynau, vsakemu 50 gld., da jih bodo med ranjene vojake razdelili; 50 gld. nesrečnim v Tarnovskem okrožju; 50 gld. Slovakom v Arvaškem okrožju; 50 gld. vbogim Serbom v Bački; 50 gld. Serbom v Banatu; 50 gld. matici dalmatinski; 50 gld. za povzdigo rusinskega slovstva; 50 gld. za slovensko slovstvo; 50 gld. za slovensko gledališče v Ljubljani; 50 gld. vbogim na Dunaju; 50 gld. za podlago slovaške matice. Serčno zahvalo velikodušnemu odboru slovanskega bala v imenu vsih Slovanov in v imenu vbogih!

* Ministerstvo pravosodja pripravlja kazenske postave za Ogersko, Horvaško, Slavonsko in Sedmograško. Pervi del od hudodelstva je že gotov.

* Minister uka in bogočastja je že za letasnje leto ukazal od 19. januarja, da se ima prva polovica šolskega leta 20. marca končati, druga polovica pa 5. aprila začeti, in 14. avgusta nehati. Kako dolgo bodo šolski prazniki terpeli, bo po poznejši postavi odločeno.

* Postave za kolik se že tiskajo.

* Na Dunaju je en mizarski mojster tako pripravo našel, da vsak slepen, ki se je pisati učil, ako se nje posluži, v ravni črti pisati zamore.

* Avstrijske barkostaje v Benetkah, Poli in Lissi so bile za vojaške barkostaje proglašene;

zatorej ne sme v nje nobena tuja barka priveslati, ako ji višja oblast ne dovoli.

Ogerska. V Pešti je bilo okrog 40 učencev k vojakom vzetih, ker so v verstah honvedov služili.

* Iz komitata Grana se piše, da je bilo v letu 1849 2646 rojenih, umerlo jih je pa 4178. Skoz celo leto je tam kuga strašno razsajala.

* V Aradu je bilo 15. decembra 15 c. k. častnikov, ker so se madjarskega punta vdeležili od 3—16 let v terdnjavo obsojenih.

* „Magiar Hirlap“ prinese novico, da bode zidanje Budimske terdnjave v enem letu dokončano.

* Na Ogerskem je Donova več mest in sošesk zalila. Škoda je velika; tudi nekoliko ljudi je potonilo.

Lombardo-ben. kraljestvo. Komisija, ktera je 17. januarja t. l. ministerstvo sestavilo, da bi se pri njej uradniki opravičili je sledeče naznanila: Tistim uradnikom pravice, ki so med revolucijsko vlado v svojej službi ostali, se ni treba opravičiti; pri komisiji se pa morajo vsi tisti oglasiti; 1) ktere je revolucijska vlada v službo postavila, 2) kteri so svoje mesto zapustili, ko so se c. k. vojaki približali, 3) tisti, ki so bili v Veroni in Mantui ali v kakem drugim kraju, kterega so c. k. vojaki v svoji oblasti obderžali, v službi, in so svoje mesto brez dovoljenja zapustili in v kakem drugem kraju pri revolucijski stranki služili, 4) vsi tisti, ki so popred ali pozneje k punktu pripomogli, ki so bili vodji, glavarji ali govorniki v narodnem zboru, ali ki so se z oboroženo desno proti c. k. armadi bojevali.

Tuje dežele.

Laška. Rim. Že spet časopisi pridovedujejo, da je sveti Oče papež te dni se v Rim vrniti sklenul. Ne vemo ali bo res ali ne, ker je bila ta novica že tolikrat prazna.

Greška. Anglezi imajo še vedno vse imenitnejše gerške barkostaje zaperte. Kupce so s tem v veliko škodo pripravili. Angleški časopis „Times“ Anglezom tako ravnanje z Greki hudo očita.

Švajcarska. Časopisi pravijo, da hoče avstrijska in pruska vlada Švajcarsko prisiliti, politiške begune iz svojega naročja pregnati; tudi francoski vladi se je ta namen naznanil, da bi pomagala, ako pa Francozi nočejo pomagati, boste Avstrija in Prusija sami na noge stopile, Švajcarsko zagrabile in begune spodile.

* Časopis „Assemblée Nationale“ pravi, da, ako Švajcarsko Avstriji in Prusiji do 10. marca dovoljnega odgovora ne da, boste združeni armadi obeh držav Švajcarsko posedle.

* V Frutigu v bernskem kantonu se je očetov čez 600 rodovin zbralo, ki se posvetujejo o občnih zadevah. Bati se je, da bi se se tam ne vnelo.

Francoska. Na Francoskem in ravno tako tudi v Belgii so se letas že velike povodnje pripetile in mnogo škode napravile.

* Na Francoskem se že tu in tam vzdigujejo. Vse kaže, da bo kmalo hudo zavrelo.

* V Marseillu je vse napeto, kaj da se bode zgodilo. Povsod se vidi, da so prekucije že pred pragom. Posadka mesta je že na to vsa pripravljena, ki si je ako bi nemir vstal, gotove zmage zvesta.

Angleško. Verjetne novice pravijo, da je Lord Palmerston iz ministerstva odstopiti mogel, in da je Sir Robert Peel povelje dobil novo ministerstvo sestaviti.

Lepoznansko polje.

Še en prijazen odgovor.

Težko nam dè, da ste nas, verli Dunajski Slovenci, vnapak umeli, ker ste sostavek: „novoblikarski vihar“ skoraj zgol nase obrnili, ne pa veliko bolj na neslane iliromane in druge take dopisovavce v „Slovenii“, ktere naš slovenski jezik s potujčevavnimi zavijačami pačijo, in katerim je bil sostavek namenjen. Veseli nas pa tudi, ker iz vašiga „odgovora“ izvem, da je med Dunajskimi dopisovavci „Slovenije“ razločik storiti, kteriga dozdej morebiti nismo dosti poznali.

Vi pravite, de vaša misel nikoli ni bila koga siliti, tako pisati, kakor vi želite. S tem-tedej svojo misel prekličete, ktero ste v „Slovenii“ list 4. tega leta izustili: „Marsikdo bode svoje naprej trobil, in naših besed se izvesil, kakor koder vode. Za-nj niso dokazi; ukazati bi se mu moglo“. Nikar ne mislite, de je kdaj naša misel bila „nove oblike“, kakor ste jih bili vi naznanili, kakor neslovenske zavreči; le toliko smo hotli reči, de nikar prenašlo! nikar na enkrat! Pa toliko tudi mi od vas želimo, de tudi vi naših oblik: *iga*, *imu*, *nove* vrata obrniti itd. kakor duhu sedajne slovenščine zopernih ne zaveržete.

Kar vtiče *bè*, pogledjte dopis iz Dunaja v „Slovenii“ list 6., tečaj III., ki pravi: „Živo *bè* tedej želeti itd. Čudno *bè* vonder, ako bi se itd. Temu *bè* smo se bili mi ustavili, vi pa ste nas zavrnili, in po krivici. Gospod Dr. Muršec v svoji slovnici stran 34, 35 o tem *bè* na Štajerskem znanem bolj natanjčno govori, kakor gosp. Murko, kteri pa vnder tudi sam pravi, de je ta način glagola biti bolj v preteklem času v navadi. De je *bè* staroslovenskimu nasproti, sami veste.

Mi spoštujemo slavna gospoda Kopitarja in Miklošiča, in se ne prederzujemo več hoteti vediti, kakor taki možje; tode: in verba magistri jurare, ni vselej dobro. Zakaj gosp. Miklošič staroslovencom *šč* vzame in le glagoliški *št* pusti, tega popolnoma ne umemo. Mi mislimo, de je Ciril več Slovincov pod seboj imel, kakor glagoliški misijonarji. Glejte tudi Frisiške staropise karantanskih Slovincov. Današnji Slovenci imajo čisti *šč*, toraj mislimo, de so ga tudi starosloveni imeli. — Zavoljo teh prijaznih besedi pa vnder nikar spet ne mislite, de hočemo koga poniževati ali celo zaničevati.

Kar pa naše „visoko letanje“ zadeva, nikar ne zamerite, vas bratovski prosimo, če se prederzujemo do vaše visokosti v slovenskem slovstvu povzdigniti se, v kteri smo že veliko let pred vami bili. Mi, morebiti malo preošabno, mislimo, de se bo še veliko vode uteklo, preden bote vi, ki ste še mladenči, toliko za omiko in obraževanje slovenskiga jezika storili, kakor mi, ki smo se v preteklih letih med zasmehvanjem in tudi zaničevanjem od strani nemško učernih Slovincov za povzdvigo slovenščine poganjali, in nekoliko prevzetno menimo, de smo za to hvaležnost, ne pa zaničvanja zaslužili. Pa vse to brez zamere! Z Bogom! *) Potočnik.

*) Gospodu K.— od Savine, ki se je v 7. številki „Zgodnje Danice“ tako hudo nad dunajske Slovence in druge mlade pisatelje spustil, damo pri tej priložnosti odgovor; naj se ga k seru vzame, da v drugo ne bo tako globoko zabredel. — Vprašamo Vas gospod, kdaj je kteri dunajski Slovenec v Slovenijo g le-

Nenavadne besede v prevdarek.

Pikón, (okrog Beča na Notr.), kar kramp, ali ruvača.

Požinjka, pojedina po dokončani žetvi.

Pókalica, tista živalica, ki, če znak leži in se hoče naprav postaviti, počí in kviško poskoči.

daju ali le eno na enaki način vstrojeno besedo pisal, kar jim Vi očitete? Za odgovor Vam damo, da nikdar. Kako se pa pravi takim ljudem, ki svojega bližnjega po krivem kake reči dolže? Na to vprašanje boste pa, dragi gospod, sami sebi odgovoriti blagovolili, ker mi radi spoznamo, da bolj veste kakor mi. — Potem hočete nam naznaniti število novo- in staroblikarjev. Pri tej reči Vam tudi naznanimo, kolikor mi vemo: Od novega leta sem smo en sam spis za „Slovenijo“ s starimi oblikami dobili, vse druge pa take kakor smo jih natisnuli, samo da smo tu in tam včasih kaj malega preuredili. Od mladih pisateljev pa vemo Vam toliko povedati, da so se skorda ne rečemo vsi, z našimi tako imenovanimi novimi oblikami sprjaznili in da jih tudi rabijo. Dokler se ni gospod Podgorski zanje potegnul, in očevidno dokazal, da so pravoslovenske, res da so le malo prijatelov šteje. Ko je pa on pero zastavil, si je pri nas skorej vse mlade pisatelje pridobil, tudi take, ki so jih popred najbolj sovražili. Tega nam, gospod, saj ne boste odbijali, ker nam je mnogo pisateljev in prijatelov slovenščine na lastne ušesa povedalo; al gospod Podgorski ni čerknega prepira budil, kakor Vi Slovenii očitati; on je le resnico dokazal, ktere mu do zdaj še nobeden ovreči ni mogel. Znabiti Vi nas kaj boljšega podučiti znate, ker pravite, da bi se od te reči mnogo govoriti dalo; ako to storite, radi bomo svojo zmoto spoznali in se spreobrnili, pa dokazati morate, ne pa z neslanim moledvanjem in zabavljanjem kakor s slamo ogenj gasiti. — Kako kosmate ušesa da imamo mi mladi pisatelji, se ne spodobi soditi ne Vam ne nam; pustimo to reč pesnikom v razsodbo, za ktere je lepo-glasje *conditio sine qua non*; toliko pa Vas prosimo, berite le en mesec slovenske časopise z mertzlo kervja po naše, pa ne zategujte nalašč glasnic *e* in *o*, kar naši protivniki tako radi store, in potem se le nepri- strano razsodbo storite, in gotovo nam ne boste očitali, da imamo kosmate ušesa. Tudi mi smo bili v začetku hudi sovražniki novih oblik, posebno zato, ker so nam nektere zmed njih ušesa žalite. Ko smo se jih pa bolj privadili, se nam razun ene vse bolj lepoglasne zde, kakor so stare. Še toliko Vam moramo povedati, da bodo ravno mladi pisatelji, ali kakor jih Vi imenujete klopotci, v poznejih letih moži postali, na ktere se bo slovensko slovstvo operalo, in ravno to je, kar nas s terdnim upom navdaja, da naše reči ne bode slana vzela ali veter odpihal. Prešernov sonet, kterega ste Vi nekoliko popačenega nam v oči vergli, nas ne more nikakor zadeti, ker smo očitno z besedo in djanjem pokazali, da nočemo slovenske meje prestopiti, smo torej o teh rečeh z Prešernom enakih misel. To smo imeli Vam povedati, ker nas zadene. Sostavke „za in proti“ smo dozdej zato jemali, da prava reč na dan pride, kar se je tudi zgodilo; s tem pa vsakemu prepiru slovo damo in na take zabavljive sostavke nikdar ne bomo več odgovorili, ker smo siti vednega pričkanja. Pišite z novimi ali starimi oblikami, ako je kaj izverstnega, ne bomo Vam zabavljali, timveč brali in Vam pohvalo dali. Z Bogom! Cegnar.